

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 2. Cur Magistratus sit honorandus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

sacerdotes, &c. honorandos. 163

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehi-
scat,

Virgil.
lib. 4.
Æneid.

Vel Pater omnipotens adigat me fulmine ad
umbras,

Pallentes umbras Erebi, noctemq₃ profun-
dam:

Antè, pudor, quàm te violem; aut tua iu-
ra resoluam,

Ille meos primus qui me sibi iunxit, amores
Abstulit: ille habeat secum: seruetq₃ sepul-
chro.

§. II.

Cur magistratus sit honorandus?

10. Quia ars gubernandi ciuitates princi-
patum tenet in omnibus artibus, meritò, ob
hanc excellentiam, præcipuè honorandus
est magistratus, qui est, vt Cic. ait, *lex lo-*
quens, & loco Dei, *Ego dixi, D³ estis*: certè
minister Dei est magistratus, atque tum ob
virtutem, tum ob laborem, tum etiam ob
periculum suum, & commodum communi-
tatis honore dignus. Equidem & istud mag-
num est virtutis in principe argumentum, si
subditi libenter ipsum sequantur. Et sine
illius prudentia ac diligentia ciuitas esse
non potest. *Omnino qui Reip. præsumt*, ait
Tullius, *duo præcepta teneant: unum, ut utili-*

Aristot.
lib. 1.
Ethic.

Psal. 82. 11
Rom. 13.
& 64.

Cic. lib. 3.
de legib.

Cic. lib. 1.
de offic.

L 2

tatem

tatem civium sic tueantur, ut quidquid agant, ad eam referant, obliti commodorum suorum: alterum ut totum corpus Reip. curent, ne, dum partem aliquam tuentur, reliquas deserant. Ut enim tutela, sic procuratio Reipub. ad utilitatem eorum, qui commissi sunt, non ad eorum, quibus commissa est, gerenda est. Quam ad

Cic. pro
Sest.

rem non solum prudentia, sed & iustitia, & vigilantia, animusq; sibi à nimia cupiditate temperans requiritur. Quin & fortitudo, quia sudandum est ijs, qui magistratum gerunt, pro communibus commodis, adeunda inimicitia, subeunda sepe pro Reipub. tempestates: cum multis audacibus, improbis, nonnumquam etiam potentibus dimicandum. Est itaq; magistratus, erga rebellantes constantia, erga subiectos benevolentia uti. Quæ omnia ferè complexus est Apostolus illis verbis:

Rom. 13. 1, *Omnis anima potestatibus sublimioribus, hoc est, Principibus, & magistratibus (idem enim est potestatibus, quod potestate præditis) subdita sit; in temporalibus potestati civili; in spiritualibus, Prælato, Episcopo, Pontifici. Non est enim potestas, nisi à Deo; eiusq; diuina ordinatione; non à diabolo, quamvis ille mentiendo dicat: Hac omnia tibi dabo: nec à solo homine; sed ab eo, qui dicit,*

Maeth.
4. 9.

dicit, *Per me reges regnant.* Est autem pote- Prou. 8.
 stas Ecclesiastica quidem immediatè à DEO 15.
 instituta, cum Christus ipse Petrum & Apo-
 stolos Ecclesiæ præfecerit; civilis autem
 saltem mediatè, cum natura rectaq; ratio,
 quæ à solo DEO est, dictet, & hominibus
 suggerat, vt Reip. magistratus præficient, à
 quibus regantur. Addit: *Quæ autem sunt,*
à Deo ordinata sunt, vt homines à peccatis
 retrahant, atque ad iustitiam pacemq; co-
 lendam impellant. Neque verò ordinatæ
 sunt tantum apteq; institutæ, verum etiam
 præceptæ; vt eis resistere nefas sit. Vnde se-
 quitur: *Itaque qui resistit potestati, Dei ordi-*
nationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi
damnationem acquirunt; tum ab ipsa pote-
 state temporariam, tum à DEO æternam,
 vt S. Chrysostomus exponit. E quibus de-
 ducit D. Augustinus, esse peccatum mortale S. Augusti
 etiam civili resistere potestati, si nimirum ep. 50.
 res grauis, & sub graui interminatione præ-
 cipiatur. Hac enim de causa subiungit:
Ideo necessitate subditi estote, non solum propter
iram (seu pœnam; ob quam gladium portat)
sed etiam propter conscientiam, ne ea inobedi-
entiæ rea fiat. Honorandus est igitur magi-
 stratus timore, reuerentia, obedientia, ve-
 stigali-

ctigalibus & tributis; denique titulis, sceptris, purpuris, prout cuiusq; gradus exigit.

§. III.

Magistratus obedientiâ honorandos.

Ut autem intelligamus, quorsum hunc honorem adeò inculcet D. Paulus, in memoriam reuocandum est, quod Clement' Alexandrinus, alijque scribunt, tempore Christi & D. Pauli, ob Iudæ, & Galilæorum sectam, quæ diu inter Iudæos viguit, docuitque, pro libertate tuenda omne dominium Cæsaris & vectigal, etiam morte proposita, abnuendum esse (de qua non solum Iosephus, sed etiam Acta Apostolorû meminere,) rumorem quoq; & suspicionem ad Christum & Apostolos transiisse, eò quòd ipsi quoq; Galilæi & nouarum rerum præcones essent; quasi per Euangelium politicas humanas, regna, & Resp. sæculares euerterent; quemadmodum Iudæi omnes Iudam & Galilæos secuti, qui quòd dicerent, populum Dei liberum non debere subijci, & infidelibus Romanis seruire, Romanis defacto rebellauerunt. Qua de caussa à Tito excisi sunt. Itaque tunc, cum Christi Ecclesia inciperet innotescere, eadem calumnia, in Christianos, qui origine erant, & habebantur

Clem.

Alex. lib.

4. Strom.

S. August.

in Psal.

118. conc.

31.

Ioseph.

lib. 18.

Antiq.

cap. 1.

Act. 5. 37.